

ПОЗОРИШТЕ.

УРЕЂУЈЕ А. ХАЦИЋ.

ИЗЛАЗИ ЧЕТИРИ ПУТА ПРЕКО НЕДЕЉЕ. — СТОЈИ ЗА НОВИ САД 40, А НА СТРАНУ 60 НОВЧИЋА МЕСЕЧНО. —
ЗА ОГЛАСЕ НАПЛАЋУЈЕ СЕ ОД ЈЕДНЕ ВРСТЕ 3 И 30 НОВ. ЗА ЖИГ СВАКИ ПУТ.

КРАЉЕВА СЕЈА.

(Наставак.)

Душан (сам).

(Гледа за њим па се смеје.)

Кад господар згреши, слуга леђ'ма плаћа.
Јадни Стево! Нека; ти ћеш јарост краља
Лагље издржати, него твога госе.
Узврела крвца, а кад јетка воља
Краља мине, моја помирљива молба
Приволеће оца, да ти зајам врати
Својим опроштајем. (Виче.) Ево ме, Марице!
Та ходи, девојко! Шта се страшиш? Ходи!

II. ПОЈАВ.

Марица улази. Душан.

Марица.

Не страшим се веће, кад те једном гледам,
Ал' сам јучер громког страха претрпела
Кад дођоше гласи, да дубравом луташ.

Душан.

Та ове зидине спржине ме жива,
Зажеле ми срце горског зеленила;
Тамо где се љунки гласак тице дружи
Са мирисом цветка, тамо срце моје
Утецишта тражи.

Милица.

А зар овде вртом
Тичице не поје? Зар цветне ливаде
Око њега своје мирисе не шире?
Не варај ме тако. У дубрави мркој
И опасност вреба. Ту су горски вуци;
Ту је дивљи вепар; силовити медвед
Из гудуре вирећи своју жрту тражи.
Ту је све, од чега моје срце дрхће,
И ти оде тамо, а не каза ником
Твоје крвне тежње; — па ни мени —

Душан (мольбака).

Маро!

Марица.

Иди, ја се срдим.

Душан.

На мене?

Марица.

На тебе.

Душан (све тако).

Немој да се срдим.

Марица.

А да како не би?!

Кажи право, јеси л' полазећи јучер
Са зором из двора сетио се твоје
Другарице — Маре. —

(Душан обара главу).

Репи право: ниси.

Душан.

Нисам, право рече. — Ал' кад горска зоља
Харамија стиште.

Марица.

Харамије — Боже! —

Душан (брзо).

Не плаши се, видиш да сам опет овде.

Марица (уплашено).

Крваве ти руке.

Душан.

Нису, само топуз

Оста тамо крвав.

Марица.

Јаох, бедни сине!

Шта ће отац рећи? Јучер беше муке
Док га заварасмо и ја и мој отац!
„Где је оно дете, куд одјури с нова?“
Срдито је главом зањихао. —

Душан.

Он се

Вазда жести, кад му нисам уз колено,

А већ дете нисам. Какво дете: Ено
Нека пита топуз, је ли Душан дете!

Марица.

Мучи са топузом ако Бога знадеш.

Душан.

Која вајда кад му путници донеше
Верне гласе, да смо јучер по дубрави
Починили квара.

Марица.

Јаох, мени тужној! (Плаче).

Душан.

А што плачеш?

Марица.

Што ће отац да те кара.

Душан.

Па ако ускара?

Марица.

Умрећу од страха!
Ти си жесток, он је превећ строг, па онда!

Душан.

Ха, ха, па шта онда?

Марица (с укором).

Душане, зар с осмехом?
Награђујеш бригу твоје другарице?

Душан (грије).

О сунца ми, Маро, то ја не ћу! Реци,
Шта да чиним? Све ћу, живога ми Бога,
Све ћу учинити, само ме не гањај
Да у страху дршћем и да плачем. Не, не!
То ти, драга Маро, и за мене чини.
А и како не би; ти знаш да те волим.
Душан би се за те на врх јеле успео
Да лентира скине; гњурн'о би за тебе
У дно мора да ти за украсе куни
Шкољке са бисером.

Марица.

Ти си моје сунце!

Душан.

А ти моја звезда. Слушај да ти кажем:
Од некога доба живот ми је тако
Омилео, Не знам, овог чуда никад
Осетио нисам. Боља је и није;
Н' умем да ти кажем. Сан ми више није
Спокојан к'о негда; чудне неке слике
До сад непознате презају ме често
Из сна, а кад с јутра, после бурне ноћи
Са прозора сунце на обзорју гледам;
Кад му руменило овај врт позлати,
А чопор тицица јутрење отпочне —

Одаја ми стешиња, пољаном би лут'о,
Да ме питаш кога тражим, ја сам не знам,
Па онета мислим, да ако би кога
Желео да сртнем, то си ти, Марице!

(Марица обара главу).

А кад те угледам, онда ми се чини
Као да с' огледа у твојим очима
Све, све, што у свету ленотом се дичи.
Ту је зеленило питоме ливаде;
Ту је сјајна гора; ту је плаво небо;
Све ту, што природа у весељу ствара!
Гледајући тебе, осећам, где ми се
Разблажује душа, а срце заигра
К'о да хоће пусто да искочи, да те
Са мном гледа.

Марица (стиљиво).

Хоћеш с таких речи
Онет да утечеш?

Душан.

Маро, ти ми претиши
За то што сам искрен. Немој да се срдиш!
Шта ја могу за то, што ми срце игра
Кад ти се доближим; што ми у прсима
Неки огањ пламти, који хоће, да га
Твоја рука гаси. Ја сам човек, веруј,
Ако не пред људма, пред Богом за цело.
Ја бу целом свету, ако желиши, реби
Да те волим.

Марица (устращено).

Немој!
Душан. Ти се плашиш, душо?
Та ногледај цветак што усамљен стоји
Како се приклња суседноме цветку.
Зар ти ниси цветак у самоћи?

Марица.

Нисам!
Мајка на самрти савет ми је дала
Да испрва сваку срца жељу ону
Откријем, па онда —

Душан. А имаш ти жеље
Да искажеш ону?
Марица (стиљиво).
Ја их имам! (Срдито). Иди,
Ти ме врећаш. Несташан си данас
До зла Бога. Иди, ил' ћу поби.

Душан. Остай!
Ја и тако морам одлазити ону.
Или боље хитај твоме ону, кажи

Староме Новаку, кажи — све што хоћеш.
Само га закуни да ни једног словца
Не прозори краљу. (Мрко). Не ћу да ми отац
За сад тајну дели, не ћу! — (Весело). Мила Маро!
Сети се да Душан — па не остав дуго —
(Грије је и одлази).

Марица (сама).

Боже!

Шта би ово? Шта је Душан наумио?
Шта ми рече? Чудно. Не знам! Па онет ми
Свака речча скоро допрла до срца.
Какве чудне речи! И онет ми с'чини
Да су ми познате, — да сам их већ чула —
У сну ил' на јави. — Што ћу у забуни?
Идем оцу, идем! Па шта да му кажем?
Не знам! Да прећутим? Мајчина ме сенка
Укорити мора! Ох, помози Боже
Забуњеној Мари! (Одлази).

(Лиже се средња завеса).

III. ПОЈАВ.

(Велика соба, са обе стране врата. Натраг се види престо).

Урош и Стеван.

Урош (улазећи).

Ту си? Ходи амо!

Стеван (плашњиво).

Светла круно!

Урош.

Мучи! Кад те питам збори.
Где си јучер био?

Стеван.

С Краљев'ћем у лову.

Урош.

Красни ловци збиља, а којим сте крајем
Шлишили ми дивљач? (Наставиће се.)

С Р П С К О Н А Р О Д Н И П О З О Р И Н И Т Е

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИНИТЕ.

(„Границари“) приказани су у уторник 18. априла. Г. А. Мандровић, редитељ народног позоришта у Београду, као гост.

Тај контраст! Јуче трагични јунак — Бранковић, а данас шаљиво-хумористични Грга крчмар! Чисто човек не може да верује, док не види, да Мандровић и таке улоге иду од руке; али у томе се баш и познаје прави уметник, који уме да савлада и оно, што не одговара његовој нарави. Него врло је добро било, што та улога тако изврсно заступљена беше, јер је тргиша језгронита, здрава природа граничарска, са својим хумором, као нека противност у комаду према „културтрегерству“ ка-ролинском, те тако ваљан Грга подиже и зачињава јву представу. Мандровић нас је задивио и као шаљивчина, и као човек ком је срце на свом месту, и као родољуб; али она сцена, кад, сам будући на-кићен вином, кори весело своје друштво, што се руга лудилу ближњега, осекавши се на њих речима: „Срам вас било!“ — та је јединствена, унишкун! — И Маринковићка, као Маца, заслужује особиту хвалу. Она је тога вечера показала, шта може да учини студија; њезина уметност када беше да нас занесе, и да измами сузу сажаљења — и без јакога органа, и без силног гушења од плача. — Суботић (Чујић) био је одличан, као обично у та-ким улогама. — Марковић приказивање добро Ан-дрију, само бисмо му желели мало више природног а мање театралног говора. Каролина, како ју је

песник написао, то је препредена „камерџофа“, а Л. Хаџићева приказа нам више младу сриску „по-модарку“ — с радошћу велимо — пређашњега времена; имаче је била добра и одликова се певањем. — Срнић и Срнићка (Зорић и Поповићева) беху на свом месту. — Најносле са особитим задовољством спомињем Лукића, који онако, најпре с резигнацијом па онда с осећањем, ватром и потребном променом гласа знаћаше да прикаже честитог грађанина Смиљанића. — Ова је представа у целини испала тако добра, као ретко која; само би још ваљало набавити оригиналну музику, која је и приличнија комаду, а и певачица има више да се покаже.

Б.

П О З О Р И Џ Т Е.

* (Репертоар народног позоришта у Београду за месец мај.) У среду 3 Нервозни. — У петак 5 Казанова (нов). — У недељу 7 Владимир и Ко-сара. — У среду 10 Кромвелов син. — У петак 12 Јеврејин из Пољске. — У недељу 14 Два на-редника. — У среду 17 Адријана Лекуврерова (нов.) — У петак 19. Лукреција Борџија. — У недељу 21. Ђурађ Бранковић. — У уторак 23 Женски рат. — У четвртак 25 Звонар нотрдамске цркве (нов). — У недељу 28 Милош Обилић. — У среду 31 Гроф Монте Христо. — Замена: Клин Клином. — Да се мењамо. — Телеграм.

Издаје управа српског народног позоришта.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

ПРЕ ПОЛАСКА ПОЗОРИШНЕ ДРУЖИНЕ НА ПУТ ПОСЛЕДЊА ПРЕДСТАВА.

ПРЕТИПЛАТА

ПРЕДСТАВА 61.

БРОЈ 6.

У НОВОМЕ САДУ У УТОРАК 2 МАЈА 1872

У НОВОЈ ПОЗОРИШНОЈ ДВОРANI

ПРВИ ПУТ:

Г Р О Ф Е С Е К С.

ТРАГЕДИЈА У 5 ЧИНОВА, НАПИСАО ЕНРИК ЛАУБЕ, С НЕМАЧКОГА ПРЕВЕО Д. ЈОКСИЋ.

О С О Б Е :

Јелисавета, краљица енглеска	Ј. Маринковићка.
Гроф Есекс	Мандровић.
Сер Роберт Сесил	Суботић.
Лорд Нотингем	Недељковић.
Сер Уолтер Роле, ...	Зорић.
Гроф Саудтемтон	Лукић.
Леди Нотингемова	Л. Хацићева.
Леди Ротландова	К. Савићева.
Сер Џемс Ралф	Лесковић.
Чарлс Нордт	Марковић.
Гроф Дарби	Пешић.
Коф, есексов секретар	Соколовић.
Џонатан, есексов дворски управитељ	Рашић.
Робс, есексов слуга	Хацић.
Паж краљичин	Ђ. Зорићева.
Марија, собарица грофице Ротландове	М. Савићева.
Слуга краљичин	Бунић.

Каваљери, пажеви, вратар, солдати, кључар, шериф, џелат и грађани. — Збива се у Лондону месеца фебруара 1601. године.

Г. А. МАНДРОВИЋ, РЕДИТЕЉ НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА У БЕОГРАДУ КАО ГОСТ.

ПОЧЕТАК У 7 И ПО А СВРШЕТАК У 10 И ПО САХАТА.